

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΟΡΓΑΝΟΝ

ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ 12 ΜΗΝΩΝ 'Από τῆς 1 'Ιανουαρίου ἤ 1 'Ιουλίου 'Εσωτερικοῦ δρ. 6. — 'Ἐξωτερικοῦ φρ. γρ. 8.	ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ΜΙΧ. Ι. ΓΑΛΑΝΟΣ	ΓΡΑΦΕΙΑ 'Αναπλάσεως καὶ ἐκδόσεως τοῦ Χρυσοστόμου Ἰδρύσ Φλίσσα, 5, παρὰ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον.
---	--	---

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

'Ἐγκύκλιος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἑλλάδος περὶ τῶν αυτοκτονούντων. — Μιχαὴλ Ι. Γαλανοῦ Λόγος ἕξ. — 'Ἄνω ἢ πίστις καὶ ἡ ἀγάπη, ὑπὸ Ἱεροῦ Ἀναστασίου, ἀρχιμανδρίτου. — Πιθικὴ ψυχολογία, ὑπὸ Δρακονακίου Πολυδώρου, ἀρχιμανδρίτου. — 'Ο ἀληθὺς πλοῦσιος, ὑπὸ Ἀθαν. Πάλλη. — Ἐπαγγέλιον τῆς πέμπτης Κυριακῆς τῶν Νηστειῶν. — Τμήματα τοῦ Σ λόγου τῆς Ἀναπλάσεως. — Τὸ Δεήγημα τῆς Ἀναπλάσεως. Ἡ πραγματικὴ ζωὴ, ὑπὸ Κρυστάλλιας Δασκάλου. — Ἐκ τῶν τοῦ Χρυσοστόμου. — Ἀπόστολος καὶ Ἐπαγγέλιον. — Κηρυγματὴς Ἀναπλάσεως.

'Αριθ. Πρωτ. 1865
Διεκπ. 828.

Περὶ τῶν αυτοκτονούντων. ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡρὸς τὰς Ἐπισκοπικὰς Ἐπιτροπὰς.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 196 τῆς 27 Μαρτίου 1900 ἐγκυκλίου Ἀθῆναι, ἡ Σύνοδος ἐξήγησε σαφῶς, ὅτι κατὰ τὸν ἸΔ' κανόνα τοῦ Ἀλεξανδρείας Τυφθέου, ὃν καὶ ἡ ἐν Τροῦλλῳ ΣΤ' Οἰκουμενικῆ Σύνοδος ἐκύρωσε καὶ ἐπεσφράγισεν, ἐπαράπη ἢ δι' ἐκκλησιαστικῆς τελετῆς ταφῆ τῶν αυτοκτονούντων καὶ ἡ ὑπὲρ αὐτῶν τέλεισις ἱερῶν μνημοσύνων, ὅταν δύο τοῦλάχιστον ἐπιστήμονες ἰατροὶ βεβαιώσωσιν, ὅτι ὁ αυτοκτονήσας εὗρετο κατὰ τὴν αυτοκτονίαν ἐν ἐλλείψει συνειδήσεως, ἔνεκα ἀλλοιώσεως καὶ παθήσεως φρενῶν.

'Ἀλλὰ καὶ τοὶ ἐν τῇ βηθείῃ ἐγγυαλίῳ σαφέστατα ταῦτα ἐκτίθενται, πολλοὶ ὅμως τῶν Ἐπισκοπικῶν Ἐπιτρόπων καὶ ἱερῶν ἐξακολουθοῦσιν ἐρωτῶντες ἐκείστοτε διὰ πάσαν αυτοκτονίαν τὴν Σύνοδον περὶ τοῦ πρακτέου.

"Ὅπως μὴ ἐπαναληφθῶσι τοῦ λοιποῦ τοιαῦται ἀδικαιολόγητοι καὶ περιττοὶ ἐρωτήσεις, ἐντέλλεται Ἵμῖν ἡ Σύνοδος ἵνα, κοινοποιοῦντες τὴν παρούσαν πρὸς τοὺς τῆς δικαιοδοσίας ὑμῶν ἐφημερίους, παραπέμψητε αὐτοὺς εἰς τὴν ἐγκύκλιον ἐκείνην, καὶ παραγγείλητε αὐτοῖς νὰ συμμορφῶνται πάντοτε πρὸς αὐτὴν καὶ νὰ μὴ ἐρωτῶσιν ἐκείστοτε

τὴν Σύνοδον περὶ ζητήματος σαφῶς ἤδη λελυμένου καὶ μηδεμίαν ἐπιβεβαιωμένη ἀμφισβόλλαν.

Ἐν Αθήναις τῆ 23 Ὀκτωβρίου 1900.

- † Ὁ Ἀθηνῶν ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ, Πρόεδρος.
- † Ὁ Δημητριάδης ΠΡΗΓΟΡΙΟΣ.
- † Ὁ Μαντινέας καὶ Κορινθίος ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ.
- † Ὁ Λαρίσης καὶ ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ.
- † Ὁ Θήρας ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ.

Ὁ Γραμματεὺς
'Αρχιμανδρίτης Εὐθύμιος Γ. Καβαθάς.

ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΓΑΛΑΝΟΥ

ΛΟΓΟΙ ΕΞ

(Ἐστεινογραφημένοι)

Περὶ τοῦ ὅτι τὸν ἄνθρωπον ὠφελεῖ καὶ ὀφείλει δοῦν ὁ δόγμα τοῦ πλανωμένου κόσμου, ἀλλὰ τὸ δόγμα τοῦ Χριστοῦ.

ΛΟΓΟΣ Α΄

(Συνέχεια ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ 104).

Πλησιάζομεν, ἀγαπητοὶ ἀκουαταί, εἰς τὴν ἐξάντησιν τοῦ ζητήματός μας περὶ τοῦ τί κάμνει εἰς τὸν ἄνθρωπον ὑπὸ σωματικῆν ἐποψίν τὸ σύστημα τοῦ πλανωμένου κόσμου, καὶ τί τὸ σύστημα τοῦ Χριστοῦ.

Τί εἶνε τὸ ἀνθρώπινον σῶμα κατὰ τὴν κοσμικὴν παραφροσύνην; Σκεῦος ἀθλιότητος καὶ ἀτιμίας, προωρισμένον εἰς φθορὰν. Κατὰ τοὺς ὀλιστάς καὶ τὸ ὀραϊότερον ἀνθρώπινον σῶμα εἶνε ἀπλῶς μία τροποποίησις τοῦ ἵνου, τοῦ σκύλου, τοῦ χοίρου, τοῦ πιθήκου. Καὶ ἡ φύσις τοῦ σώματος τούτου εἶνε εὐτελεστέρα ἀπὸ τὴν φύσιν τοῦ. Διὰ τὴν Διότι κατὰ τὰς ὀλιστικὰς θεωρίας δουλεύει εἰς πάθη, εἰς ὀρέξεις, εἰς ὀρμάς, πλέον ποταπὰς καὶ πλέον ἀγαλινώτους ἀπὸ τὰς ὀρμάς τῶν κτηνῶν. Καὶ τοιαῦτοι ἀληθῶς εἶνε ὅτι αἱ σάρκες αἱ ὀλιστηλατούμεναι ἀπὸ τὰ ἔστικα τὰ κοσμικά. Χεῖρες, πόδες, ὄτα, ὀφθαλμοί, μέτωπα

σώμα και τὰ λοιπά τοῦ σώματος μέρος, ἄγονται ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν καὶ παραδίδονται εἰς τὰ ἔργα. Εἰς τί θυσιάζει τὸ κοσμικὸν σῶμα; εἰς τὴν ἀρπαγὴν, εἰς τὸ ἐγκλημα, εἰς τὴν ἀκαλασίαν. Τοιοῦτοτρόπος μένει ἀκάθαρτον καὶ ἐν μέσῳ λουτρῶν καθημερινῶν, καὶ ἀποπνέει δυσωδίαν ἀφράκτον ἀκόμη καὶ ὅταν τὸ ἐμβαπτίζου εἰς τὰ μύρα. Τὰ σώματα ταῦτα δυνατὸν νὰ ᾖτε πάλλευκα, κομφά, ἀβρά; γεμῆτα θέλγητρα καὶ γοητεῖαν. Μήπως λησταί, κλέπται, πλαστογράφοι, δολοφόνου, δὲν εὐρίσκονται μὲ μορφὰς ἀριστοκρατικότητας, καὶ μήπως τὸ κάλλος δὲν περιέσπεφε τὰ ἁμαρτωλότερα τῶν γυναικῶν; Ἡ ἀξία ἐνὸς σώματος ἐγκρατεῖται ἀλλοῦ ποῦ; εἰς τὴν τιμὴν του, ἦτοι εἰς τὸ ἦθος του, τὴν συμποσύνην του, τὴν χρηστότητά του, τὴν ἀγνότητά του. Ἄλλ' ἐντὸς τοῦ βεβήματος τοῦ κόσμου τί ἔχει ν' ἀρνηθῆ τὸ σῶμα; Βεβήθου. Ἐντεῦθεν τὸ κατὰ κόσμον σῶμα εἶνε εὐτελής, ἐξουθενωμένον, ἀτιμον.

Τὸ δὲ σῶμα τοῦ ἀληθινοῦ χριστιανοῦ; Τὴν ἀπάντησιν ἄς τὴν δώσῃ ἡ Γραφή. Εἶνε ναὸς τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἀκόμη ἀνώτερον τι; εἶνε σῶμα Χριστοῦ. Πῶς; Διότι εἶνε ἡγιασμένον διὰ τὸ σῶμα καὶ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὸ ὅποιον μεταλαμβάνεται διὰ τῆς θείας κοινωνίας, καὶ ἀγιάζει ὄχι μόνον δόλοκληρον τὴν ψυχὴν μας, ἀλλὰ καὶ δόλοκληρον τὸ σῶμά μας.

Τὸ σῶμα τοῦ κοσμικοῦ ἀνθρώπου μολύνεται. Ἀπὸ τί; Ἀπὸ πάντα μολυσμῶν. Τὴν ἐκ παντὸς ἐγκλήματος, τὸν ἐκ πάσης ἀσελγείας. Ἐνθὲ τὸ σῶμα τοῦ χριστιανοῦ εἶνε ἐλευθερὸν ἀπὸ πάντα μολυσμῶν. Περιβαλλόμενον ἀπὸ τί; Ἀπὸ καθαρότητα, ὄχι τὴν φαινομενικὴν, ἀλλὰ τὴν πραγματικὴν. Ποῖαν δ' ἐνοῶ τοιαύτην; Τὴν ἐκ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆν ἐκ τῆς τιμῆς. Δεπρὸς εἶσαι; ἔσο τίμιος. Καρβουνιάρης εἶσαι; ἔσο δικαίος. Οὕτως εἶσαι ὑπέρροχος καὶ εἰς τιμὴν καὶ ἀξίαν σωματικὴν. Διότι ὄχι μόνον εἰς τὴν ψυχὴν σου, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν σάρκα σου, φέρεις τὸν Χριστόν. Οὕτως ὁ κόσμος καταβιβάζει τὸ σῶμά μας μέχρι τοῦ βορβόρου, ὁ δὲ Χριστὸς τὸ ἀνάγει μέχρι τῶν οὐρανῶν. Ὁ κόσμος μᾶς φέρει κάτω τοῦ κτήνους, ὁ δὲ Χριστὸς μᾶς ἀναβιβάζει μέχρι τοῦ ἑαυτοῦ του, ἦτοι μέχρι τοῦ Θεοῦ.

Ἄλλὰ δὲν εἶνε τοῦτο μόνον. Τὸ σῶμα φθείρεται καὶ διαλύεται εἰς γαῖν. Ἄλλὰ διὰ τί; Διὰ νὰ ἀναστῆ. Εἰς ἄλλην ὁμιλίαν θὰ πραγματευθῶ περὶ τῆς ἀναστάσεως ταύτης. Ἦδη ἀρκοῦμαι εἰς τὸ νὰ βεβαιώσω τὸ γεγονός. Τὸ σῶμα ἡμῶν ἀποσυντίθεται εἰς τὸν τάφον, διὰ νὰ ἐγερθῆ. Εἰς τί; εἰς ἀνάστασιν ζωῆς ἢ εἰς ἀνάστασιν κρίσεως, ἦτοι εἰς ζωὴν αἰώνιον ἢ εἰς κόλασιν αἰώνιον. Εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἐὰν ἐξῆσε κατὰ Χριστόν· εἰς κόλασιν αἰώνιον, ἐὰν ἐξῆσε κατὰ τὴν ἀπάτην τοῦ κόσμου. Ποῖον λοιπὸν σύστημα μᾶς ὠφελεῖ; Ἐνα σῶμα αἰώνια βυσασιζόμενον μὲ ὀδύνην ἀνεφράκτον τί ὠφελεῖται, ἐὰν εἰς τὸν κόσμον ἦτο μὲ κάθε κάλλος καὶ κάθε θέλγητρον στολισμένον, καὶ ἂν ἀπῆλαυσε πᾶσαν κοσμικὴν ἀνεσιν, ἡδονήν, τροφὴν; Ἄπ' ἐναντίας τὸ σῶμα ἐκείνου, ὅστις κατὰ Χριστόν ἐξῆσε, καὶ ἂν μυριάς ταλαιπωρίας, θλίψεως, καταφρονήσεως ὑπέστη κατὰ τὴν ζωὴν τὴν ἐπίγειον, θέλει λάβει ἀπείρους παρήγορον καὶ

εὐχάριστον τὴν ἀνταμοιβήν, διότι θέλει ἀναστῆ εἰς ζωὴν αἰώνιον, τὴν ὁποῖαν θὰ διέρχηται ἐν ἀμυγῇ, ἐν καλλοῇ, ἐν ἀφθαρσίᾳ, ἐν νεότητι, ἐν δόξῃ, ἐν στεφάνῳ, ἐν ἀναπαύσει, ἐν τιμῇ.

Ἄγαπᾷ τις λοιπὸν τὸ σῶμα καὶ τὴν σάρκα του, δὲν λέγω ἐπὶ τοῦ παρόντος τὴν ψυχὴν του; Ἄς πειθαρχήσῃ εἰς τὸν Χριστόν. Διότι ἐν αὐτῷ κείται ἡ τύχη μας ἐλόκληρος, καὶ ἡ αἰώνιος τοῦ σώματος δόξα καὶ ζωὴ δίδεται μόνον εἰς ἐκείνους, οἵτινες ζῶντες τὸν εἶχον βυθμιστὴν τοῦ ἑαυτοῦ των, ἐλευθεροὶ ἀπὸ τοῦ παντοῦ μολυσμοῦ τῆς σαρκὸς καὶ τοῦ πνεύματος.

ἌΝΘ' Η ΠΙΣΤΙΣ ΚΑΙ Η ΑΓΑΠΗ

Ἐν πάσῃ αὐτῆς ἐφαρμογῇ ἡ ὀρηκτεία τοῦ Θεανθρώπου ἀποδεικνύεται ἀλήθεια. Μάλιστα δὲ ἐν τῇ φωτιστικῇ αὐτῆς διὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ποιμένων ἐνεργείᾳ. Συμφώνως πρὸς τὴν ἀναμφισβήτητον ταύτην ἀρχὴν δύναμαι νὰ εἰπω παράδοξόν τι εἰς τοὺς πολλοὺς, καθ' ἑαυτοῦ ὅμως ἀναντιρρήτως ἀληθές.

Ἡ ἐκκλησιαστικὴ ποιμαντορικὴ διπλοῦν σκοπὸν ἔχει: τὸν τῆς δικαιοσύνης τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τὸν τοῦ φωτισμοῦ καὶ τῆς οἰκοδομῆς τῶν ψυχῶν. Ἀπὸ τοῦ ὄψθου ὅμως αἰῶνος ἤρξατο μορφουμένη ἡ γνώμη, καθ' ἣν ὁ ἐκκλησιαστικὸς ποιμὴν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἔχη διπλωματικὰς γνώσεις, νὰ ᾖνε νομομαθὴς καὶ πολυτίμων, νὰ ᾖνε γλωσσομαθὴς καὶ κατὰ κόσμον μεμορφωμένος.

Ἡ γνώμη αὕτη μάλιστα ἐν τῇ παρόντι γίνεται παρὰ τῶν πλειστῶν ἀποδεκτὴ, καὶ ἕκαστος τῶν εἰς ἐπίσκοπον προαιεφομένω φροντίζει νὰ παρουσιάσῃ τὴν κατὰ κόσμον μᾶλλον σοφίαν καὶ τὴν κατὰ κήρυξιν μαρτυρίαν, ἐν δευτέρῳ δὲ φαίνεται τιθέμενος τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην τὴν ἐκδηλουμένην εἰς ἔμπρακτον ἀντακάρνησιν.

Δὲν εἶμαι κατὰ τῆς πολυμαθείας καὶ γλωσσομαθείας, διότι δὲν εἶνε δυνατὸν τοῦτο εἰς ἀνθρώπον τῆς γλυκύτητος τῶν γραμμάτων γευσόμενον καὶ ἐν τούτοις μιαν τῶν εὐγενεστέρων του τέρψεων ἔχοντά. Ἄλλὰ καὶ δικαίον νομίζω νὰ ὑποστηρίξω, ὅτι ἡ πολυμαθεῖα καὶ γλωσσομάθεια ἀνευ πίστεως καὶ ἀγάπης εἶνε ἀνωφελὴ καὶ μάταια εἰς τὸν κληρικόν, καὶ ἰδίᾳ εἰς τὸν ἐπίσκοπον. Διότι ὁ τοιοῦτος χαλκὸς ἤχηθ' ἂν καὶ κύμβαλον ἀλλαλάζων ἀποδεικνύεται ἐν τῇ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν διακονίᾳ του.

Ἄν θέλωμεν νὰ ἴδωμεν τὸ μυστήριον τῆς ἀπὸ Θεοῦ δυνάμεως εἰς τὴν τοῦ Εὐαγγελίου διακονίαν διὰ πραγμάτων φανερούμενον, πρέπει νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὸ ἔργον τῶν Ἀποστόλων, κατ' ἐξοχὴν δὲ τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ Παύλου. Καὶ ἐκεῖνοι, ὡς καὶ ἡμεῖς, ἦσαν ἄνθρωποι, καὶ δι' ἐκείνους, ὡς καὶ δι' ἡμᾶς, ὑπάρχει ὁ ἀγάπων καὶ ἐλεῶν Θεός· ὑπάρχει ὁ σάβλων Χριστός καὶ τὸ κυβερνῶν, φωτίζων καὶ ἐμπνέων Πνεῦμα τὸ Ἅγιον.

Ἐκεῖνοι οὐ μὲν ἦσαν ἐντελῶς ἀμαθεῖς καὶ ἀπαιδευτοί,

ὁ δὲ πάντων μάλιστα μεγαλοεργάτης Ἰησοῦς ἰδιώτης τῆς λόγου καὶ κατὰ κόσμον ἀσοφός (Β'. Κορινθ. ΙΑ'. 6). Καὶ ὅμως ἐκεῖνοι ἐνεφύσησαν τὴν ζωὴν εἰς τὴν ἡθικῶς νεκρὰν καὶ ἀναίσθητον τότε ἀνθρωπότητα, ἐκεῖνοι διέερξαν τὰ δεσμὰ τῆς δουλείας τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος.

Ἐκεῖνοι ὑψώσαν τὴν σημαίαν τῆς πνευματικῆς ἐλευθερίας καὶ ἰσότητος τῶν ἀνθρώπων παντὸς γένους καὶ πάσης ἐθνικότητος καὶ ἔστησαν τὸ πρόπαιον τῆς νίκης τοῦ πνεύματος κατὰ τῆς ἕλης.

Ὅ,τι λέγω εἶνε ἀναμφισβήτητος ἀλήθεια! Διότι ὁ,τι λέγω εἶνε ἱστορία πραγμάτων κειμένων ὑπὸ τὰς ὄψεις πιστῶν καὶ ἀπίστων, ὁλιστῶν καὶ πνευματιστῶν, χρηστῶν καὶ πονηρῶν.

Ἰσως τις ἐκ τῶν τὰ καθέκαστα ἀγνοούντων, ἀποδίδων εἰς ἐκείνους ἀναμαρτυρίαν, ἀποπειραθὴ νὰ ἐπιρρίψῃ τὴν τῶν σημερινῶν ἀδυναμίαν καὶ ἀκνησίαν εἰς τὸ εὐδύτητον πρὸς τὴν ἔκασθενούσαν καὶ σκοτίζουσαν ἁμαρτίαν. Δεινὴ πλάνη!

Οἱ πρώτοι ἁμαρτωλοὶ ἦσαν ἐκεῖνοι, καὶ ὁ ἁμαρτωλότατος πάντων ὁ κατ' ἐξοχὴν τῶν Ἑθνῶν ἀπίστος! Ὁ δὲ ἀγιάσας ἐκείνους μετανοήσαντας ἦτο ὁ θυσιασθεὶς Χριστός, ὁ δυνάμενος νὰ ἀγιάξῃ καὶ σήμερον πάντα πρὸς αὐτὸν προσερχόμενον· εἶνε ὁ Χριστός, ὁ ὅποιος χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. (Ἐβρ. ΙΓ'. 8). Ἀνυψώσαν ἐκεῖνοι εἰς τὴν θέαν, ἣν ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἱστορίᾳ κατέχουσι, διότι τέλειον εἰς τὸν Παντοδύναμον ἐδουλώθησαν, καὶ τέλειον ἐξ ἐκείνου ἐξηρητήθησαν γαλαριωθέντες.

Ἀνυψώσαν, διότι ἐπίστευσαν καὶ ἠγάπησαν.

Ἀνυψώσαν, διότι ἔπαυσαν καθ' ἑαυτοῦς ζῶντες, ζῶντες ἐν αὐτοῖς τοῦ Χριστοῦ.

Ἀνυψώσαν, καὶ τὸ κολοσιαῖον ἔργον ἐπετέλεισαν, διότι ἡ ἐν αὐτοῖς ζωὴ τοῦ Χριστοῦ εἰς ἐν αὐτοῦς ἦνωσε καὶ τῆς τῶν Οὐρανῶν βασιλείας κοινωνοὺς κατεργάσατο.

Φέροντες δὲ τὴν πνευματικὴν πανοπλίαν, μετὰ τῶν οὐρανίων στρατιῶν συνεμάχουν, καὶ ἀπὸ τοῦ Οὐρανοῦ τὰ προστάγματα λαμβάνοντες, ἐκ τῶν προτέρων βέβαιοι ἦσαν περὶ τῆς νίκης, καὶ ἐὰν πρὸς ἅπαντα τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου εἶχον νὰ ἐκστρατεύσωσιν.

Ὅχι λοιπὸν κατ' ἀρχὴν ἀχρηστος ἡ πολυμαθεῖα καὶ γλωσσομάθεια, ἀλλὰ κάτω αὐταὶ καὶ ἀνω ἡ πίστις καὶ ἡ ἀγάπη. Κάτω ἡ διπλωματία καὶ κατὰ κόσμον σοφία καὶ εἰς ὕψος τιμῆς ἡ ἡθικὴ ἀγνότης καὶ ἡ ἐν τῷ καθήκοντι ἀντακάρνησις.

Ἄς μὴ ἐντραπῆ νὰ ἔλθω ἐκ τῶν παραδόξων εἰς τὰ παραδοξότερα, ἀπὸ τῆς παρουσίας εἰς τὴν καθ' ἑλοῦ Ἐκκλησίαν παρατηρουμένης καταστάσεως δρῶμενος.

Θέλετε, σεβασμιώτατοι, νὰ ἀνυψωθῆ ὁ κληρὸς καὶ πρωτίστως τὸ σῶμα τῶν ἐπισκόπων εἰς τὴν ἐμπρέπουσαν αὐτῷ θέσιν καὶ νὰ ἀναζησῇ τὸ τῆς Ἐκκλησίας κράτος; Καταργήσατε τὰ γράμματα, ὅπως σήμερον ἐνοοῦνται καὶ σπουδάζονται παρὰ τῶν κληρικῶν μας, καὶ ἰδρῶσατε σχολὴν πίστεως καὶ ἀγάπης. Κηρύξατε ἀχρηστούς τὰς πλουσίας

εἰς ποικίλων γλωσσῶν τόμους Βιβλιοθήκας σας, καὶ λάβετε ἀνὰ χεῖρας τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὴν βίβλον σας, καὶ ἐξέλθετε καὶ κηρύξατε Χριστὸν ἐσταυρωμένον, ὃς ἐστὶ Θεοῦ σοφία καὶ Θεοῦ δύναμις. Ρᾶσις δὲ τῆς ὅλης ἐπιστήμης τοῦ κληρικοῦ ἐν γένει καὶ τοῦ ἐπισκόπου ἰδίᾳ ἄς χρησιμεύσῃ τὸ ὑπὲρ τῶν ἀποστόλων ὑπὸ μελέτην τμήμα τῆς προσευχῆς τοῦ Θεανθρώπου. Ὅλα τὰ ἐκκλησιαστικὰ δίκαια καὶ ὅλοι οἱ κανονικοὶ ὀργανισμοὶ ἀπὸ ἐκεῖ δύνανται τελειότατοι νὰ ἐμπνευσθῶσιν εἰς ἐνὸς ἐκάστου τὴν καρδίαν. ...

Πίστις καὶ ἀγάπη, ἐνόησις καὶ αὐταπάρνησις, ἰδοὺ ἡ ζωὴ, ἰδοὺ ἡ δόξα, ἰδοὺ ἡ νίκη.

Ἄνευ τούτων ἡ πολυμαθεῖα εἶνε φλυαρία, ἡ γλωσσομάθεια εἶνε τῶν ἐν ξενοδοχείῳ γκαρσονίων πλεονέκτημα, ἡ διπλωματικὴ καὶ νομοθετικὴ ἱκανότης εἶνε σοφιστικῆς πονηρίας ἐκδήλωσις, καὶ τὸ ἔλον θνείδος, ἀδοξία, ἐξευτελισμὸς, μηδενικὸν μελανωμένον.

Ἄρχιμ. Τιμόθεος Ἀναστασίου.

ΘΗΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Πάντα τὰ φαινόμενα, ἅτινα λαμβάνουσι χώραν ἐν ἡμῖν, ἐξ ἂν τὴν ὑπερξῆν μόνῃ ἡ συνείδησις μαρτυρεῖ ἡμῖν, δύνανται νὰ συγκεφαλαιωθῶσιν εἰς τὰ τρία ταῦτα: τὸ παθαινεσθαι, τὸ σκέπτεσθαι καὶ τὸ βούλεσθαι, ὅπερ σημαίνει, ὅτι ἔχομεν τρεῖς κυρίας δυνάμεις: τὸ παθητικόν, τὸ νοῦν, τὴν βούλησιν. Μία δύναμις, τῷ ὄντι, δὲν εἶνε ἄλλο τι ἢ ἡ ἰσχὺς τοῦ νοεῖν, τοῦ ποιεῖν, ἡ δύναμις τοῦ αἰσθάνεσθαι πρᾶγμα τι. Κατὰ συνέπειαν, αὕτη δὲν δύναται ν' ἀποδειχθῆ κάλλιον ἢ δι' αὐτοῦ τούτου τοῦ πράγματος.

Εἰς τὸ παθαινεσθαι ἀνήκουσιν ἡ ἡδονή, ὁ πόνος, ἡ ἐπιθυμία, ἡ χαρὰ, ἡ λύπη, ἡ ἀγάπη, τὸ μῖσος, ὁ ὄνητος, ὁ φόβος, ἐν μᾶ λέξει τὰ αἰσθήματα καὶ συναισθητάτα ἡμῶν.

Τὰ πρώτα φαινόμενα, ὡς πρὸ ὀλίγου ἐλέγομεν, ἐκαρτῶνται ἐκ τῶν ὀργάνων ἀλλὰ τὰ δεύτερα, καθ' ἑσὸν ἐξυψοῦνται, κατὰ τοσοῦτον ὅσοσποσιν ἡμᾶς τοῦ σώματος καὶ πάντων τῶν φθαρτῶν ὄντων. Ὑπεράνω τῶν ἐγώιστικῶν παθῶν εὐρίσκόμεν ἐν πρώτοις τὴν ἀφιλοερθεῖ ἀγάπην πρὸς τοὺς ὁμοίους ἡμῶν, καὶ ὑπεράνω τῆς ἀγάπης παύσης, τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν ἀλήθειαν, τὴν ἀγάπην τοῦ ὠραίου, τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ δικαίου, τὴν θεῖαν ἀγάπην, ἣτις ἐθέριμανε τὸσας ὠραίας ψυχὰς.

Ὑπὸ τὸ ὄνομα, διάνοια ἢ σκέψις, ἐνοοῦσι συγχρόνως τὰς διαφόρους τῆς ψυχῆς ἡμῶν δυνάμεις, εἰς ἃς βρελλόμεν τὰς ιδέας καὶ τὰς γνώσεις ἡμῶν, καὶ τὰς ἐνεργείας, δι' ὧν θέτομεν αὐτάς, ὁσῶς εἰπεῖν, ἐν ἰσχύϊ καὶ τὰς κάρνομεν ν' ἀποδόσασιν πᾶν ὅ,τι αὐταὶ περιέχουσι, διότι καὶ τὸ πνεῦμα καὶ τὸ σῶμα ἡμῶν ὑπόκεινται εἰς τὸν θεῖον νόμον τῆς ἐργασίας.

Αἱ διανοητικαὶ ἡμῶν δυνάμεις, ἐκείναι τοῦλάχιστον, ἃς διακρίνουσιν εὐκολώτατα τὰς μὲν τῶν δέ, εἶνε: ἡ ἀν-

νείς μου. Ἡ μήτηρ μου ὑποφέρει ἄλλογον· αἱ παρά τὴν κλίνην τῆς Ἐρριέττας ἀγρυπνῶσι, αἱ διὰ τὴν ἀγαπητὴν μου μικρὴν Μαρῖαν ἀνησυχῶσι τις ἐκλόνειαν πολὺ τὴν ὑγίειαν τῆς ... Με βεβαιούσιν, ὅτι δὲν ὑπάρχει φόβος ... ἐν τούτοις ὁ φόβος κατοικεῖ ἐν ἐμοὶ ἀπ' ὅτου εἶδον τὸν θάνατον ... Ὁ σύζυγός μου καὶ τὰ τέκνα μου θά με συνοδεύσωσιν εἰς τὴν ἐξοχὴν δὲν ἔχω τὸ θάρρος ν' ἀποχωρισθῶ αὐτῶν. (ἀκολουθεῖ).

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

ΠΕΡΙ ΜΕΤΑΝΟΙΑΣ

(Ὁμιλία Δ')

Διατί ὁ Θεὸς ἐπιτρέπει νὰ θλιβώμεθα διυνεκῶς.

Προσέχετε, ἀδελφοί· ὅταν μᾶς προσβάλλῃ τις, ἢ μὴ δυσαναγετήσωμεν ἀμέσως καὶ ἢς μὴ ἀθυρήσωμεν, ἢς εὐχαριστήσωμεν φιλοσοφούντες καὶ ἀναμένοντες τὴν βοήθειαν τοῦ Κυρίου. Διότι μήπως δὲν ἠδύνατο ὁ Θεός, πρὶν ἢ ζητήσωμεν, νὰ δίδῃ εἰς ἡμᾶς τὰ ἀγαθὰ; μήπως δὲν ἠδύνατο βίον ἀνόδυνον νὰ μᾶς χάρισῃ, καὶ ἀπὸ πάσαν θλίψιν ἀπηλλαγμένον; Ἄλλὰ καὶ τὰ δύο ἀπὸ ἀγάπην κἀμνεῖ. Διατί δηλαδὴ ἐπιτρέπει νὰ θλιβώμεν, καὶ δὲν μᾶς ἀπαλλάσσει ταχέως; Διατί; διὰ νὰ εἰμεθα πάντοτε πρὸς αὐτὸν προσηλωμένοι, ἀναμένοντες τὴν ἐξ αὐτοῦ βοήθειαν, καὶ νὰ προσεύχωμεν εἰς αὐτόν, καὶ συχνὰ νὰ τὸν προσκαλούμεν εἰς βοήθειάν μας. Διὰ τοῦτο λοιπὸν γίνονται ἀλγηδόνες σωματικαί, διὰ τοῦτο ἀφοραὶ καρπῶν, διὰ τοῦτο λιμοί, ὥστε ἕνεκα τῶν θλίψεων τούτων πάντοτε εἰς αὐτὸν νὰ ναθεύωμεν τὰς ἐλπίδας μας, καὶ τοιουτοτρόπως διὰ προσκαίρων θλίψεων τὴν αἰώνιον ζωὴν νὰ κληρονομήσωμεν. Ἐπομένως καὶ διὰ ταῦτα ὀφείλομεν νὰ εὐχαριστῶμεν τὸν Θεόν, ὁ ὁποῖος διὰ πολλῶν μεθόδων θεραπεύει καὶ σώζει τὰς ψυχὰς ἡμῶν. Διότι οἱ ἄνθρωποι μὲν, ἐὰν τυχὸν μᾶς εὐεργετήσασιν ποτε, ἐπειτα, χωρὶς νὰ θέλωμεν, τοῖς προξενήσωμεν μικρὰν τινα λύπην, εὐθὺς μᾶς δνειδίζουσι προσβάλλοντες τὴν πρὸς ἡμᾶς εὐεργεσίαν, ὥστε πολλοὶ νὰ καταρῶνται τοὺς ἑαυτοὺς των, διότι ὅπως δὲν ἔπρεπε ἀπὸ αὐτοῦ εὐεργετήθησαν· ὁ δὲ Θεὸς δὲν κἀμνεῖ τοιουτοτρόπως, ἀλλὰ μετὰ τὰς εὐεργεσίας, ἐνθὶ καταφροεῖται καὶ ὑβρίζεται, ἀκόμη καὶ ἀπολογεῖται, καὶ εὐθὺς δίδει εἰς τοὺς ὑβριστὰς αὐτόν, ὡς ἐξῆς λέγων: «Λαέ μου τί σοὶ ἔκαμα» (Μιχ. ΣΤ. 3); Αὐτοὶ Θεὸν δὲν ἠβελῶν νὰ τὸν ὀνομάζωσι, καὶ αὐτὸς δὲν ἔπαυσε λαὸν του νὰ τὸν ὀνομάζῃ· αὐτοὶ ἀπηνουῦντὸ τὴν κυριαρχίαν του, αὐτὸς δὲ δὲν ἠρνεῖτο αὐτούς, ἀλλ' ἐξηκολούθει ἰδικούς του νὰ τοὺς θεωρῇ, καὶ πρὸς τὸν ἑαυτὸν του τοὺς εἰλας λέγων: Λαέ μου τί σοὶ ἔκαμα; Μήπως, λέγει, φορτικὸς σοὶ ἔγεννα ἢ βαρὺς, ἢ ἐπαχθὴς; Ἄλλ' οὐδὲ τοῦτο δύνασαι νὰ εἴπῃς· μολοντί καὶ τοῦτο ἔβληξεν, οὐδ' ἐν τῷ αὐτῷ περιπτώσει ἔπρεπε νὰ ἀποσιμῆσῃς. Διότι ποῦς υἱὸς εἶνε, τὸν

ὁποῖον δὲν πηδεύει ὁ πατήρ του (Ἐβρ. ΙΒ'. 17); Ἄλλ' ἄμωσ οὐδὲ τοῦτο δύνασθε νὰ εἴπῃτε. Καὶ πάλιν ἄλλου: Τί πλημμέλημα εὔρον εἰς ἐμὲ οἱ πατέρες σας (Ἱερ. Β'. 5); Μέγα καὶ θαυμαστὸν εἶνε τὸ λεχθέν· διότι τοῦτο τοιοῦτό τι σημαίνει· εἰς τί ἡμάρτησα, λέγει; Ὁ Θεὸς λέγει εἰς τοὺς ἀνθρώπους, τί ἡμάρτησα; τὸ ὁποῖον οὐδὲ δούλοι ἀνέχονται νὰ εἴπῃ ὁ δεσπότης των. Καὶ δὲν λέγει τί ἡμάρτησα πρὸς σᾶς, ἀλλ' εἰς τοὺς πατέρας σας. Ἄλλ' οὐδὲ τοῦτο, λέγει, δύνασθε νὰ εἴπῃτε, ὅτι πατρικὴν ἔχουσαν τηρεῖτε πρὸς ἐμὲ· διότι οὐδὲ τοὺς προγόνους σας ἀφῆκά ποτε νὰ μεμψώσῃ τὴν πρόνοιάν μου, διὰ μικρὰς ἢ μεγάλης αὐτῶν παραβλήψεως. Καὶ δὲν εἶπεν ἀπλῶς· τί εἶχον οἱ πατέρες σας, ἀλλὰ, τί εὔρον; Ἐνθ' πολλὰ ἐξήτησαν, ἐνθ' πολὺ προσεπάθησαν ἐπὶ τόσα ἔτη διατελέσαντες ὑπὸ τὴν ἀρχὴν μου, κανὲν πλημμέλημα δὲν εὔρον εἰς ἐμὲ. Δι' ὅλα λοιπὸν ταῦτα συχνὰ ἄς καταφεύγωμεν πρὸς αὐτόν, καὶ εἰς πᾶσαν ἀθυμίαν μας ἄς ζητῶμεν τὴν ἐξ αὐτοῦ παρηγορίαν, εἰς πᾶσαν συμφορὰν τὴν λύτρωσιν τὴν ἐξ αὐτοῦ, τὸν ἔλεον αὐτοῦ· εἰς πάντα πειρασμὸν τὴν βοήθειάν του· διότι ὅποιον δὲν ἔπρεπε καὶ ἂν ἦνε δεινόν, ὅποιον δὲν ἔπρεπε συμφορὰς, ὅλα καὶ νὰ λύσῃ καὶ νὰ ἀπομακρύνῃ δύναται· ἔχει δὲ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν ἀσφάλειαν καὶ δύναμιν καὶ ὑπόληψιν καλὴν, καὶ ὑγίαν σώματος, καὶ φιλοσοφίαν ψυχῆς, καὶ ἐλπίδας καλὰς, καὶ τὸ νὰ μὴ περιπίπτωμεν ταχέως εἰς ἀμαρτίαν, ἢ ἀγαθότης αὐτοῦ θὰ μᾶς παράσῃ. Ἄς μὴ γογγύζωμεν λοιπὸν ὡς ἀγνώμονες δούλοι, μηδὲ τὸν δεσπότην ἄς κατηγορήσωμεν, ἀλλ' εἰς ὅλα ἄς εὐχαριστῶμεν, καὶ ἐν μόνον ἄς νομιζώμεν ὅτι εἶνε δεινόν· τὸ νὰ ἀμαρτησώμεν πρὸς αὐτόν. Καὶ ἐὰν τοιοῦτοτρόπως πρὸς τὸν Θεὸν διατεθώμεν, οὔτε νόσος, οὔτε πένια, οὔτε ἀτιμία, οὔτε ἀφορία καρπῶν, οὔτε κανὲν ἄλλα ἐκ τῶν νομιζομένων ὅτι εἶνε λυπηρὰ, θὰ μᾶς καταλάβωσιν, ἀλλὰ, καθαρὰν ἡδονὴν καὶ ἄγνην ἀπολαμβάνοντες διαπαντός, καὶ τὰ μέλλοντα ἀγαθὰ θὰ ἐπιτύχωμεν διὰ τῆς χάριτος καὶ φιλανθρωπίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Κυριακῇ 25 Μαρτίου

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ἰωάν. ΙΒ'. 1—18

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Φίλιπ. Δ'. 4—10

ΘΕΙΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

Εἰς τὰς λαϊκὰς σχολὰς τῆς «ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἐν τῇ ἐν Ἀθήναις παρὰ τὴν Ἱ. Σύνοδον

Σαββάτῳ 17 Μαρτίου, ὥρ. 7—8 μ.μ.

Κυριακῇ 18 Μαρτίου, ὥρ. 7—8 μ.μ.

Ἐν τῇ ἐν Πειραιεὶ

Πέμπτῃ 15 Μαρτίου, ὥρ. 7—8 μ.μ.

Κυριακῇ 18 Μαρτίου, ὥρ. 3—4 μ.μ.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΑΡΙΣΤ. Ζ. ΔΙΑΛΗΞΗΜΑ

66—Ὁδὸς Ἀδριανοῦ—66